

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Näkövammaisten kirjastoa koskevan lain uudistaminen

Kuulemistilaisuus 24.9.2021 klo 13-14

Lakiuudistuksen tavoitteet

- Näkövammaisten kirjasto (Celia) on opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virasto, jossa työskentelee noin 40 henkilöä
- Kirjasto tarjoaa palveluita näkövammaisille ja muille lukemisesteisille henkilöille
- Tavoitteena uudistaa Näkövammaisten kirjastoa koskeva laki siten, että laki huomioi yhteiskunnassa ja kirjaston toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Valmistelun tilanne 1/3

- Esiselvitysvaihe 10/2019-1/2020
 - Kerättiin tietoa kirjaston toiminnan nykytilasta, muutostekijöistä ja kansainvälisestä kehityksestä
 - Kolme sidosryhmätyöpajaa, aineistot [hankesivustolla](#)
- Lainsäädäntöhanke 11/2020-11/2021
 - Työryhmän tehtävänä on valmistella ehdotus hallituksen esitykseksi Näkövammaisten kirjastoa koskevan lain uudistamiseksi
 - Aineistot [hankesivustolla](#)

Valmistelun tilanne 2/3

Työryhmän jäsenet:

- Opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuri- ja taidepolitiikan osaston virkahenkilöiden lisäksi edustajat:
- Erilaisten oppijoiden liitto ry, Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf,, Kulttuuria Kaikille Palvelu ry, Näkövammaisten liitto, Näkövammaisten kirjasto (Celia), Opetushallitus, Suomen sokeat ry, Valteri-koulu, Yleisten kirjastojen neuvosto

Valmistelun tilanne 3/3

Jatkoaskeleet

- Työryhmän laatima hallituksen esitysluonnos luovutetaan ministerille, minkä jälkeen luonnos lähetetään lausuntokierrokselle (Lausuntopalvelu.fi), tavoite joulukuussa 2021
- Lausuntokierroksen jälkeen hallituksen esitys viimeistellään opetus- ja kulttuuriministeriössä, minkä jälkeen valtioneuvosto päättää esityksen antamisesta eduskunnalle

Lakiuudistuksen keskeistä sisältöä 1/4

- Kirjaston nimen muuttaminen: näkövammaisten henkilöiden lisäksi kirjasto palvelee myös muita lukemisesteisiä henkilöitä
- Muuttuneen EU-lainsäädännön (lukemisestedirektiivi ja saavutettavuusdirektiivi) huomioon ottaminen:
 - Viittaus tekijänoikeuslain lukemisesteisen henkilön määritelmään
 - Tehtävien päivittäminen erityisesti kirjaston asiantuntijatehtävän osalta
- Muuttuneen kansallisen lainsäädännön (laki yleisistä kirjastoista) huomioon ottaminen:
 - Laajan yhteistyön näkyväksi tekeminen laissa
- Kirjaston johtokunnan tehtävät sekä Braille-neuvottelukunta nostetaan lain tasolle

Lakiuudistuksen keskeistä sisältöä 2/4

Kirjaston tarkoitus (lakiesityksen 1 §)

- Kirjasto edistää aktiivista lukemista, monipuolisia lukutaitoja ja jatkuvaa oppimista tarjoamalla pääsyn saavutettavaan tieto- ja kaunokirjallisuuteen sekä saavutettaviin oppimateriaaleihin.
- Tarkoituksena on parantaa näkövammaisten ja muiden lukemisesteisten henkilöiden yhdenvertaisuutta yhteiskunnassa.

Lakiuudistuksen keskeistä sisältöä 3/4

Kirjaston tehtävät

- Tehtäviin ei tulossa suuria muutoksia, keskeisenä tehtävänä edelleen kirjastopalveluiden tuottaminen näkövammaisille ja muille lukemisesteisille

Kuitenkin asiantuntijatehtävän tarkentaminen:

- Esitetään, että kirjasto toimisi lukemisesteisten kirjastopalveluiden lisäksi myös saavutettavan julkaisemisen asiantuntijana
- Kirjaston tehtävien käsittely työryhmässä vielä kesken

Lakiuudistuksen keskeistä sisältöä 4/4

Kirjaston nimivaihtoehtoja

- 1) Saavutettavien julkaisujen kirjasto Celia – Biblioteket för tillgängliga publikationer Celia
- 2) Saavutettavan lukemisen kirjasto Celia – Biblioteket för tillgänglig läsning Celia
- 3) Saavutettavan julkaisemisen kirjasto Celia – Biblioteket för tillgänglig publicering Celia
- 4) Saavutettavuuskirjasto Celia – Tillgänglighetsbiblioteket Celia

Keskustelua ja kysymyksiä

Kysymyksiä ja kommentteja voi esittää
chatissa tai Teamsin
kädennostotoiminnolla

Lisätietoja lakiuudistuksesta antavat
Elina Anttila (elina.anttila@gov.fi) ja
Tapani Sainio (tapani.sainio@gov.fi)